

Силабус курсу

Оркестровий клас (бакалаври)

Назва українською мовою	Оркестровий клас	
Назва англійською мовою	Orchestra class	
Код	02 – Культура і мистецтво	
Спеціальність	025 – Музичне мистецтво	
Фахова кваліфікація	Оркестрові духові та ударні інструменти, Оркестрові струнні інструменти, Народні інструменти	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	Перший (бакалаврський)	
Рік навчання	1 – 4 (1 – 8 семестри)	
Форма навчання	Денна/заочна	
Кількість годин / кредитів ECTS	870/29	
Розподіл годин за видами занять	Практичні заняття	Самостійні заняття
	840 годин - денна форма 240 годин – заочна форма	30 годин – денна форма 630 годин – заочна форма
Контрольні заходи	Заліки: 1-7	
	Атестація - 8	
Статус дисципліни	Обов'язкова, практично-професійний цикл дисциплін	
Мова викладання	українська	

Кадрове забезпечення

Викладач / кафедра	Кафедра народних інструментів; Кафедра оркестрових струнних інструментів та оперно-симфонічного диригування Олійник Олександр Леонідович, народний артист України, професор Лясота Володимир Михайлович, заслужений артист України, доцент Молдаванов Віктор Володимирович, ст. викладач Чернецький Ігор Іванович, заслужений артист України
E-mail та інші контакти	leksandr.l.oliinyk@gmail.com Lyasota47@ukr.net ; i_chernetski@ukr.net vmoldavanov@gmail.com

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	Мета курсу – всебічна практична виконавська підготовка високоосвічених, висококваліфікованих артистів оркестру, майбутніх викладачів оркестрового класу в мистецьких ліцеях та школах. Магістральними навчальними напрямками даного курсу є спрямування творчих зусиль здобувача на: – систематизацію та інтеграцію фундаментальних музично-
-----------------	--

	<p>теоретичних знань та практичних виконавських навичок в галузі колективного музикування;</p> <ul style="list-style-type: none"> – фаховий розвиток індивідуальної виконавської майстерності; – вільне володіння необхідним комплексом технологій для формування музично-художньої свідомості артиста оркестру; – практичну самореалізацію та набуття практичного досвіду проведення репетиційної роботи та колективного концертного музикування; – виховання творчої свідомості та особистої відповідальності у справі збереження та розповсюдження здобутків національної та світової музичної культури. <p>Основні завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – практичне засвоєння оркестрового репертуару; – вміння професійно опрацьовувати оркестровий репертуар в репетиційному процесі; – виховання особистого слухового самоконтролю; – всебічний універсальний розвиток виконавського апарату та виразових засобів виконавської майстерності артиста оркестру; – формування та розвиток навичок аналізу власних виступів в складі оркестру; розуміння свого виконавського рівня, ролі та функції в оркестровій партії; – виховання артистичної сценічної культури; – цілеспрямоване вивчення спеціальної літератури, присвяченої питанням оркестрового виконавства та оркестрової взаємодії на рівні диригент - артист; – виховання звукової естетичної культури артиста оркестру.
Компетентності	<p>Загальні (за освітньою програмою)</p> <p>ЗК 1.Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії</p>

та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (за освітньою програмою)

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

(поглиблені для курсу):

- володіти основами теорії та методології колективного виконання та інтерпретації інструментальних творів різних стилів, жанрів та напрямків; методики роботи над твором в оркестрі;
- демонструвати наявність індивідуальної цілісності власних психофізіологічних засобів виконавства;
- здатність аналізувати власні виступи ,критично опрацьовувати аудіо та відео записи тощо;
- демонструвати рівень артистичної сценічної культури, рухів, жестів.

<p>Результати навчання</p>	<p>(за освітньою програмою)</p> <p>РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p> <p>РН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.</p> <p>РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – демонструвати вміння професійно опрацьовувати оркестровий репертуар; – здатність здійснювати репетиційну та концертну діяльність на високому професійному рівні; – виявляти високий рівень слухового самоконтролю; – демонструвати високий професійний рівень розвитку виконавського апарату та комплексу музично- експресивних засобів виконавської майстерності артиста оркестру; – демонструвати професійний рівень звукової естетичної та загальної сценічної культури артиста оркестру.
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)</p>	<p>«Оркестровий клас» передбачає обов'язковий комплексний підхід, що полягає в інтегруванні знань музично-теоретичної, методичної бази та професійно-творчої практичної підготовки.</p> <p>Для курсу «Оркестровий клас» практичною основою виступають знання та навички, що набуваються паралельно у спеціальному класі, класах ансамблю, курсі «Робота над оркестровими партіями», а також на заняттях музично-теоретичного циклу – сольфеджіо, гармонія,</p>

<p>Зміст дисципліни</p>	<p>поліфонія та ін.</p> <p>«Оркестровий клас» передбачає опанування музичними творами, що охоплюють різні епохи, жанри, стилі та сприяють всебічному оснащенню майбутнього фахівця.</p> <p>В кожному з семестрів здійснюється репетиційна робота та публічні виступи в складі оркестру з презентацією концертної програми.</p> <p>Програмні вимоги такі:</p> <p>Для симфонічного оркестру:</p> <ul style="list-style-type: none"> • симфонічний твір великої форми; • увертюра, сюїта, фрагменти з опер; • акомпанемент (струнним, духовим, співакам та піаністам). <p>Атестація передбачає концертний виступ з програмою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Симфонічний твір зарубіжного автора(частина). • Симфонічний твір українського композитора (або частина). • Увертюра, сюїта. • Акомпанемент. <p>Для камерного оркестру:</p> <ul style="list-style-type: none"> • класична симфонія; • концерт для струнного оркестру; • твір українського композитора; • акомпанемент. <p>Атестація передбачає виконання концертної програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Класична симфонія • Твір українського композитора. • Класична п'еса для камерного оркестру. • Акомпанемент. <p>Для духового оркестру:</p> <ul style="list-style-type: none"> • концерт для духового оркестру • увертюра / сюїта • акомпанемент • фрагмент (переклад) музики з опер • марш <p>Атестація передбачає виконання концертної програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Концертний твір для оркестру. • Увертюра чи сюїта. • Твори українських композиторів. • Акомпанемент. <p>Для оркестру народних інструментів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • симфонічний твір великої форми (частина симфонії, увертюра, сюїта, фантазія); • твір малої форми (оригінальних і в перекладі для оркестру народних інструментів); • акомпанемент з оркестром. <p>Атестація передбачає виконання концертної програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Два різнохарактерні твори для оркестру народних інструментів. • Симфонічний твір великої форми.
--------------------------------	--

<p>Дидактичні методи</p>	<p>1. Теоретико-інформаційні (усний виклад - бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, консультування, аудіо-відео демонстрація)</p> <p>2. Практико-операційні (технічні вправи, репетиція, практичний досвід)</p> <p>3. Метод самостійної роботи (робота з нотним текстом, порівняння, аналіз)</p> <p>4. Контрольно-оцінювальні (публічний виступ в складі оркестру)</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
<p>Література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білоус В. П. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності: навч. -метод. посіб. К.: ДАКККІМ, 2009. 150с. 2. Голючек М. С. Ансамбль українських народних інструментів. Навч.посібник. Київ: КНУКіМ, 2001. 3. Гуменюк А. І. Українські народні музичні інструменти. К.: Наук. думка, 1967. 243 с. 4. Гурфинкель. В.Школа К.: Мистецтво, 1965. 229с. 5. Гуцал В. О. Грає оркестр українських народних інструментів : методичні поради керівникам самодіяльних колективів. К. : Мистецтво, 1978. 164 с. 6. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.]. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 420 с. 7. Давидов М. А. Проблеми розвитку академічного народноінструментального мистецтва в Україні : зб. статей. К. : Видавництво імені Олени Теліги, 1998. 207 с. 8. Дейнега В. М. Музичний інструментарій як показник специфіки оркестру народних інструментів // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 22: Музичне виконавство. Кн. 8. К., 2002. С. 119-129. 9. Іванов П. Г. Оркестр українських народних інструментів. К.: Музична Україна, 1981. 110 с. 10. Ільченко О. О. Народне оркестрове виконавство: аматорство і проблеми художності [Текст] : Монографія; Київський ін-т культури. К.: КДІК, 1994. 116 с 11. Круль П. Ф. Виконавське мистецтво на струнних інструментах в контексті розвитку духовності молодшої генерації українців. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Народознавчі студії пам'яті В.Т.Скुरатівського». 24-25 жовтня 2013 р. Київ. 12. Круль П.Ф. Інструментарій в музичній культурі України: підручник для вищих музичних закладів IV рівня акредитації. Івано- Франківськ: ПНУ ім. Василя Стефаника, 2013. 219 с. 13. Лукацька А. Жанрова специфіка камерно-інструментальної музики французьких композиторів першої половини ХХ ст // Годишньак Педагошког факультета у Врау, књига VII, Варшава, 2016. С.449–455. 14. Лясота В. Духовий оркестр як феномен сучасної музики і евристичної полеміки культури. Методичний посібник. Одеса. 2013.

	<p>15. Лясота В. Методичний посібник по оркестровому диригуванню для студентів першого року навчання у вузах мистецтв та культури.Музичні фрагменти. Одеса, 2017.</p> <p>16. Лясота В. Методичні позиції підготовки репетицій та концертних виконань увертюри “Егмонт” Л.Бетховена. Одеса, 2000.</p> <p>17. Носирев Є. Методика. К., Муз. Україна, 1971. 83с.</p> <p>18. Носов В. Методика навчання гри // Програма та рекомендації. Львів: Лаб. операт. поліграф. ЛДК, 1991. 29с.</p> <p>19. Сідлецька Т. І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія. Вінниця : ВНТУ, 2009. 184 с.</p> <p>20. Черкаський Л. М. Українські народні музичні інструменти К.: Техніка, 2003. 264 с.</p>
<p>Рекомендований репертуар</p>	<p>Для симфонічного оркестру: Л.Бетховен-Симфонії 1-9,(частини), увертюри «Егмонт», «Каріолан», Німецькі танці, частини інструментальних концертів Й.Брамс Симфонії 1-4, увертюри Академічна, Трагічна, вальси (в перекладі для оркестру) А.Брукнер Симфонії 1-9, Р.Вагнер Увертюри та оркестрові фрагменти з опер «Лоенгрін», «Тангейзер», «Трістан та Ізольда» Д.Верді Вступ до опери «Травіата», увертюри до опер Сіцилійська вечерня», «Набуко», «Ернані» Г.Малер Симфонії 1-9, «Пісня про землю» Б.Лятошинський Симфонії 1-5 Л.Дичко Симфонічна поема «Ранок стрілецької страти», Енгармонійна Г.Майборода « Гуцульська рапсодія», Симфонії А.Штогаренко Симфонії</p> <p>Для камерного оркестру: І.С .Бах Брандербургські концерти, сюїти А.Кореллі Сюїта, Концерти для різних інструментів Г.Ф.Гендель Музика на воді Й.Гайдн Симфонії, Увертюри, Концерти для струнних ін-тів. В.А.Моцарт Симфонії, Концерти для скрипки Ф.Шуберт Симфонії Б. Бріттен Проста симфонія Е.Ельгар Серенада для струнних Д.Енеску Камерна симфонія. А.Штогоренко Сюїта «Пам’яті Лесі Українки» Симфонія-кантата «Україно моя»</p> <p>Для духового оркестру: Т.Альбіноні Адажіо Л.Бетховен Увертюра «Фіделіо», Арія Марцеліни В.А.Моцарт Симфонії К.Сен-Санс Концерт для валторниет, Коронаційний марш К.М.Вебер Концерт №2 для кларнета Д.Бортнянський Духовний концерт Л.Бернстайн Увертюра до опери «Кандід»</p>

А.Пяццолла Кафе 1930. Для саксофона
 Д.Пуччіні Арії, дует з опери «Богема»
 П.Масканьї Фрагменти опери «Сільська честь»
 М.Аркас Дует Андрія і Катерини з опери «Катерина»
 М.Скорик Концерт для фортепіано №1
 І.Чирка «Святкова»

Для оркестру народних інструментів:

Бах Й.С. Сюїти. Концерти
 Березовський М. Симфонія
 Берліоз Г. Увертюри. Фантастична симфонія
 Бетховен Л. Симфонії. Увертюри «Прометей», «Коріолан», «Егмонт», «Леонора №3», увертюра до опери «Фіделіо». Інструментальні концерти
 Бізе Ж. Симфонія №1. Сюїти «Арлезіанка» №1,2.
 Білошицький А. Симфонія № 1
 Бортнянський Д. Концертна симфонія. Увертюри до опер
 Брамс Й. Симфонії №1-4. Трагічна увертюра. Варіації. Інструментальні концерти.
 Вагнер Р. Увертюри
 Вебер К.М. Увертюри
 Вербицький М. Симфонії-увертюри. Полонези
 Вівальді А. Концерти
 Гайдн Й. Симфонії
 Гендель Г. Концерти. Уривки з ораторій
 Гріг Е. «Пер Гюнт»: сюїти №1,2
 Гулак-Артемівський С. Увертюра до опери «Запорожець за Дунаєм»
 Данькевич К. Симфонії. Симфонічна сюїта «Ярослав Мудрий». Симфонічні поеми
 Дворжак А. Симфонії №5-9. Симфонічні поеми.
 Лисенко М. Увертюри до опер. Увертюра на тему укр. нар. пісні «Ой запив козак, запив», Фантазія «Український козак-шумка», Менует і Адажіо
 Людкевич С. Симфонічні поеми. Прикарпатська симфонія. Фортепіанні та скрипкові концерти.
 Лятошинський Б. Увертюри до опер. Симфонії. Симфонічні поеми
 Ліст Ф. Симфонічні поеми
 Малер Г. Симфонії №1,2,4,5,8
 Майборода Г. «Гуцульська рапсодія». «Лілея», симфонічна поема (за Т. Шевченка). Симфонії
 Мендельсон Ф. Симфонії. Увертюри
 Моцарт В.А. Симфонії. Увертюри
 Равель М. Іспанська рапсодія. Альборада. Вальс
 Скорик М. Гуцульський триптих. Мелодія. Карпатський концерт.
 Самолюк В. «Лучафер» для бандури з оркестром народних інструментів
 Самолюк В. «Шлях загадки» для бандури з оркестром народних інструментів.
 Стеценко К. Музика до п'єс. Драматична сцена «Іфігенія в Тавриді» по драмі Л. Українки, музика до поеми Т.Шевченка «Гайдамаки»

З розширеними репертуарними списками можна ознайомитись у

	бібліотеці ОНМА імені А.В. Нежданової.		
Технічне забезпечення	Бібліотечна нотна література; обладнана зала для репетицій; концертна зала; наявність індивідуального інструментарію; інтернет.		
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Залік	7	60	100
Атестація	1		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	дуже добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			
Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.		
Додаткова інформація	Силабус дисципліни «Оркестровий клас» оновлена та ухвалена на засіданні кафедри духових та ударних інструментів(протокол № 9 від 30.06.2023 року), кафедри оркестрових струнних інструментів та оперно-симфонічного диригування (протокол № 10 від 01.07.2023 року), кафедри народних інструментів (протокол № 10 від 30.06.2023), погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).		